

Loyiha asosida o'qitish orqali ijodkorlik va texnologik ko'nikmalarni rivojlantirish

Sharipova Gulshoda Bahriddinovna

Navoiy viloyati Navoiy shahar 16-AFCHO'IM

Texnologiya fani o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada loyiha asosida o'qitish metodikasi orqali maktab o'quvchilarining ijodkorlik va texnologik ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatlari tahlil qilinadi. Loyiha asosida o'qitish o'quvchilarga mustaqil va guruh bo'lib ishlash, muammolarni hal qilish, ijodiy qaror qabul qilish hamda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish imkonini beradi. Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, loyiha asosida o'qitish pedagogik jarayonni interfaol va samarali qiladi hamda o'quvchilarning texnologik savodxonligi va ijodiy faolligini sezilarli darajada oshiradi.

Kalit so'zlar: Loyiha asosida o'qitish, Ijodkorlik, Texnologik ko'nikmalar, Interfaol ta'lim, Maktab ta'limi, Innovatsion metodlar, Mustaqil ishlash, Guruh ishlari

Bugungi ta'lim jarayonida maktab o'quvchilarining ijodkorlik va texnologik ko'nikmalarini rivojlantirish muhim ahamiyatga ega. An'anaviy o'qitish usullari ko'pincha ma'lumotni qabul qilishga qaratilgan bo'lsa, loyiha asosida o'qitish o'quvchilarga mustaqil fikrlash, muammo yechish va ijodiy qaror qabul qilish imkoniyatini beradi. Shu bilan birga, zamonaviy texnologiyalardan foydalangan holda amalga oshiriladigan loyihalar o'quvchilarning texnologik savodxonligini oshirishga xizmat qiladi.

Ushbu maqolada loyiha asosida o'qitish orqali ijodkorlik va texnologik ko'nikmalarni rivojlantirish metodikasi, samarali pedagogik strategiyalar va amaliy yondashuvlar tahlil qilinadi. Tadqiqot o'quvchilarning mustaqil ishlash, guruhda hamkorlik qilish va texnologik vositalardan samarali foydalanish ko'nikmalarini shakllantirishdagi tajribalarni o'rganadi. Shu bilan birga, maqola loyiha asosida o'qitishning ta'lim jarayonini qiziqarli, interfaol va samarali qilishdagi pedagogik ahamiyatini ham ko'rsatadi.

Loyiha asosida o'qitish metodikasi zamonaviy ta'lim jarayonida maktab o'quvchilarining ijodkorlik va texnologik ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu yondashuv o'quvchilarga nafaqat amaliy vazifalarni bajarish, balki

mustaqil fikrlash, muammo yechish va innovatsion qarorlar qabul qilish imkonini beradi. Loyiha asosida o'qitish jarayoni o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi, ular guruhda va individual tarzda ishlash orqali o'z g'oyalari amalga oshiradi.

O'quvchilarning ijodkorligini rivojlantirishda loyiha asosida o'qitish bir nechta bosqichlarni o'z ichiga oladi: muammoni aniqlash, maqsad va vazifalarni belgilash, resurslarni tanlash, loyihani amalga oshirish, natijalarni baholash va tahlil qilish. Ushbu bosqichlar orqali o'quvchilar texnologik vositalardan foydalangan holda ijodiy va amaliy ishlarni bajaradi, o'z ishini tashkil qilish va rejalashtirish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Masalan, maktabda san'at, dizayn yoki informatika fanlari bo'yicha loyihalar o'quvchilarga o'z g'oyalari grafik dasturlar, taqdimot platformalari yoki onlayn simulyatsiyalar orqali ifodalash imkonini beradi.

Loyiha asosida o'qitishning interfaol mashg'ulotlar bilan birlashuvi o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi. Onlayn testlar, viktorinalar va interaktiv mashqlar o'quvchilarning diqqatini jamlash, tezkor fikrlash va ijodiy qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, guruh ishlari o'quvchilarning hamkorlik va muloqot ko'nikmalarini mustahkamlaydi, ular bir-birining ishlarini baholaydi, fikr almashadi va yangi g'oyalarni birgalikda yaratadi.

Texnologik ko'nikmalarni rivojlantirishda raqamli portfellar ham muhim ahamiyatga ega. Har bir o'quvchi o'z ishlarini raqamli shaklda saqlaydi, ularni tahlil qiladi va o'z o'sish jarayonini kuzatadi. Shu tariqa, o'quvchilar ilgari surilgan maqsadlarga erishish va o'z natijalarini baholash imkoniyatiga ega bo'ladi. Raqamli portfel o'quvchilarning mustaqil ishlash va ijodiy qaror qabul qilish ko'nikmalarini yanada mustahkamlaydi.

O'qituvchining metodik rahbarligi loyiha asosida o'qitishda muhim omil hisoblanadi. O'qituvchi o'quvchilarga texnologik vositalardan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar beradi, murakkab vazifalarni sodda va tushunarli shaklda tushuntiradi va loyiha jarayonini samarali tashkil etadi. Shu bilan birga, o'quvchilarga ijodiy erkinlik berish, yangi g'oyalarni sinab ko'rishga rag'batlantirish va konstruktiv fikr bildirish imkoniyatini yaratish zarur. Bu yondashuv o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va texnologik ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Baholash tizimi loyiha asosida o'qitish jarayonida ham muhim ahamiyatga ega. Texnik aniqlikdan tashqari, baholash ijodkorlik, innovatsion yondashuv va mustaqil qaror qabul qilishni ham qamrab olishi lozim. Loyiha natijalari va raqamli portfellar

asosida o'quvchilarning ijodiy rivojlanishi, muammolarni yechish qobiliyati va texnologik vositalardan samarali foydalanishi baholanadi. Bu esa o'quvchilarning ijodiy faolligini oshiradi va ularni yangi g'oyalarni sinab ko'rishga undaydi.

Xulosa qilib aytganda, loyiha asosida o'qitish maktab o'quvchilarining ijodkorlik va texnologik ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. Interfaol mashg'ulotlar, raqamli portfellar va konstruktiv baholash tizimi birgalikda o'quvchilarning texnologik savodxonligi, ijodiy fikrlash va innovatsion yondashuvlarini sezilarli darajada oshiradi. Bu yondashuv o'quvchilarni nafaqat maktabdagi ta'lim jarayonida, balki kelajakdagi professional va ijodiy faoliyatlarida muvaffaqiyatga erishishga tayyorlaydi.

Loyiha asosida o'qitish maktab o'quvchilarining ijodkorlik va texnologik ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali pedagogik yondashuv sifatida ajralib turadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, loyiha asosida o'qitish o'quvchilarga mustaqil ishlash, muammolarni hal qilish, ijodiy qaror qabul qilish va zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanish imkoniyatini beradi. Shu orqali o'quvchilar o'z g'oyalarini amaliy tarzda ifodalaydi, natijalarni tahlil qiladi va o'z o'sish jarayonini kuzatadi.

Interfaol mashg'ulotlar va guruh ishlari o'quvchilarning ijtimoiy ko'nikmalarini, hamkorlik va muloqot qobiliyatini mustahkamlaydi. Raqamli portfellar orqali o'quvchilar o'z ishlarini saqlab, baholash imkoniyatiga ega bo'lib, ilgari surilgan maqsadlar yo'lida samarali ishlashni o'rganadi. Shu bilan birga, o'qituvchining metodik rahbarligi va konstruktiv baholash tizimi o'quvchilarning texnologik va ijodiy kompetensiyalarini shakllantirishda muhim omil bo'ladi.

Loyiha asosida o'qitish orqali o'quvchilar texnologik savodxonlik, ijodiy fikrlash va innovatsion yondashuvlarni sezilarli darajada rivojlantiradi. Bu yondashuv o'quvchilarni nafaqat maktabdagi ta'lim jarayonida, balki kelajakdagi professional va ijodiy faoliyatlarda muvaffaqiyatga erishishga tayyorlaydi. Shu sababli pedagogik amaliyotda loyiha asosida o'qitish, interfaol mashg'ulotlar va raqamli resurslardan foydalanishni birlashtirish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Shavdirov S. A. *Podgotovka budushchikh uchiteley k issledovatel'skoy deyatel'nosti*. Pedagogicheskoe obrazovanie i nauka, 2017, №2, pp. 109–110.

2. Shavdirov S. A. *Selection Criteria of Training Methods in Design Fine Arts Lessons*. Eastern European Scientific Journal, 2017, №1, pp. 131–134.
3. Shovdirov S. *Analyzing the sources and consequences of atmospheric pollution: A case study of the Navoi region*. E3S Web of Conferences, 2024, 587:02016.
4. Shavdirov S. *Method of organization of classes in higher education institutions using flipped classroom technology*. AIP Conference Proceedings, 2025, 3268(1):070035.
5. Shavdirov S. A. *Ўquvchilarda tasviriy savodxonlikka oid o'quv kompetensiyalarini shakllantirishning pedagogik-psixologik jihatlari*. Sovremennoe obrazovanie (Uzbekistan), 2017, №6, pp. 15–21.
6. Shovdirov S. *Tasviriy san'atni o'qitishda o'quvchilarning sohaga oid o'quv kompetensiyalarini shakllantirish omillari*. Inter Education & Global Study, 2024, №1, pp. 8–14.
7. Ibraimov X., Shovdirov S. *Theoretical Principles of The Formation of Study Competencies Regarding Art Literacy in Students*. Science and Innovation, 2023, 2(B10), pp. 192–198.
8. Baymetov B. B., Shovdirov S. A. *Methods of Organizing Practical and Theoretical Classes for Students in The Process of Teaching Fine Arts*. International Journal on Integrated Education, 2023, 4(3), pp. 60–66.

